

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan

Transformatie Bonnefantencollege Maastricht

In het kader van natuurwetgeving

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	P.T. Twisk
In opdracht van	Spa ingenieurs vestiging Ede
Naam opdrachtgever	H. Meerbeek
Rapportnummer	RAPR15288-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	22 oktober 2015
Aantal pagina's	36
Collegiale toets	Adri Clements
Wijze van citeren	Twisk, P.T., 2015. Ecologische quickscan Transformatie Bonnefantencollege Maastricht. In het kader van natuurwetgeving. Rapport RAPR15288-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5

6261 NE Mheer

085-7737676

info@regelink.net

www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2. Wet- en regelgeving	9
2.1 Flora- en faunawet	9
2.2 Bescherming van gebieden	12
3. Werkwijze	13
4. Omschrijving plangebied	14
4.1 Aanwezige ecotopen	15
4.2 Afstand tot beschermde gebieden	15
5. Resultaten beschermde soorten	16
5.1 Vaatplanten	16
5.2 Zoogdieren	16
5.3 Vogels	18
5.4 Vissen	18
5.5 Amfibieën en reptielen	18
5.6 Libellen en dagvlinders	19
5.7 Overige ongewervelden	19
6. Ingreep	20
7. Toetsing aan wet- en regelgeving	22
7.1 Vaatplanten	22
7.2 Zoogdieren	22
7.3 Vogels	23
7.4 Reptielen	24
7.5 Overige soortgroepen	24
7.6 Gebiedsbescherming	24
8. Conclusies	25
8.1 Vleermuizen	25

8.2	Vogels	25
8.3	Samenvatting	26
9.	Bronnen	27
9.1	Literatuur	27
9.2	Websites	27
Bijlage 1.	Foto-impressie plangebied	29
Bijlage 2.	Resultaten quickscanhulp	33
Bijlage 3.	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	36

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers Newcon International BV, Adhara BV en Capricorn Capital Group BV hebben het voornemen tot het realiseren van maximaal 257 studenteneenheden zonder aanvullende nieuwbouw. Dit is inclusief een International Student Center aan de Tongerseweg 135 te Maastricht. De planlocatie betreft een rijksmonument (monumentnummer 506723 - Klooster Broeders Onbevleete Ontvangenis). De locatie ligt binnen de bebouwde kom in de wijk Biesland in Maastricht. Ten behoeve van het plan zal alleen intern worden verbouwd. Wel worden enkele nieuwe ramen in de gevel aangebracht. Het monumentale begraafplaatsje blijft ongewijzigd. De huidige bestemming van het terrein is 'Maatschappelijke doeleinden' en dit dient te veranderen in 'Wonen' of 'Studentenhuisvesting'.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat deze bestemmingswijziging plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna potentieel voorkomen in het plangebied.

Naast het effect op beschermde soorten kan het nodig zijn om onderzoek te verrichten naar de eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

1.2 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de potentieel aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Houdt, gelet op de mogelijke negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep een overtreding van de Flora- en faunawet in?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?
- Zijn negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten of is hiervoor een nadere toetsing nodig?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. In hoofdstuk 3 worden werkwijze en inspanning beschreven, en in hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en fauna-inventarisatie gepresenteerd. De ingreep wordt in

hoofdstuk 6 omschreven. In hoofdstuk 7 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna en getoetst aan de Flora- en faunawet. Ook wordt ingeschat of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten kunnen worden. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 9).

2. Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

2.1.1 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.1.2 Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw,
- bestendig gebruik,
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Soorten opgenomen in Tabel 1 zijn licht beschermd. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van bovengenoemde categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

Soorten opgenomen in Tabel 2 zijn zwaar beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten opgenomen in Tabel 3 zijn strikt beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en die negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is,
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort,
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten,

- bescherming van flora en fauna,
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die in de volgende categorieën vallen:

- vogels die het gehele jaar door gebruikmaken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaats,
- koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop,
- niet koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop,
- vogels die jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruikmaken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Voor het aantasten van de functionaliteit van een jaarrond beschermd nest dient altijd een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna,
- veiligheid van het luchtverkeer,
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Naast de bovenstaande vier categorieën is er ook nog een vijfde categorie. Van deze vogels wenst Bevoegd Gezag een inventarisatie of inschatting van de nestmogelijkheden in de nabijheid. Ontbreken deze dan dient de initiatiefnemer passende maatregelen te nemen en/of een ontheffing aan te vragen.

2.1.3 Gedragcodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten uit Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op: <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>

2.2 Bescherming van gebieden

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland zijn de bescherming van natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn gebieden die aangewezen zijn op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. Zowel Natura 2000-gebieden als Beschermde Natuurmonumenten zijn geselecteerd en als te beschermen gebieden aangewezen op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden. Deze natuurwaarden mogen niet worden aangetast. De Provincie is het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998. Voor meer informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>).

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De Provincie, waarbinnen het plangebied valt, geeft invulling aan het NNN en is daartoe het Bevoegd Gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie de website van de Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>).

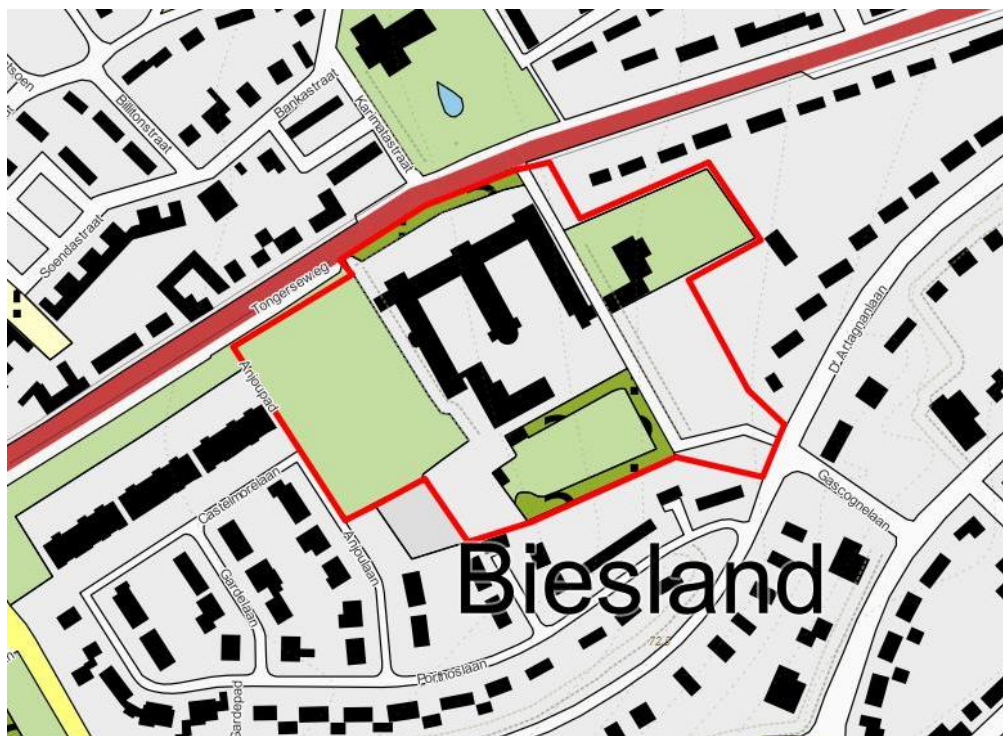
3. Werkwijze

De volgende methoden werden bij het onderzoek gebruikt:

1. Op 21 augustus 2015 werd plangebied Transformatie Bonnefantencollege Maastricht, door P.T. Twisk bezocht. Daarbij werden de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van de volgende instrumenten geïnventariseerd:
 - verrekijker,
 - zaklamp,
 - fotocamera.
- Door middel van literatuuronderzoek werd onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk werden waargenomen. Hierbij werd gebruik gemaakt van de database Quickscanhulp.nl, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites. Zie Bijlage 2 voor de resultaten van Quickscanhulp. Daarnaast werd de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht.
- Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek werd op grond van *expert judgement* een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
- In samenspraak met de opdrachtgever werd de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
- Op grond van de beschreven ingreep werd een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
- Vervolgens werden de mogelijke negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet.
- Ten slotte werd bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4. Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Tongerseweg in Maastricht, in de provincie Limburg. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de wijk Biesland en de Porthoslaan, aan de westzijde door het Anjoupad, aan de noordzijde door de Tongerseweg en aan de oostzijde door de wijk Biesland en de D'Artagnanlaan.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015.

Het plangebied betreft een voormalig klooster en schoolgebouw met onder andere een kapel, een gymzaal en een sportveld. Aan de noordzijde, langs de Tongerseweg, is een groenstrook met grote bomen aanwezig. Aan de zuidzijde is een parkachtig terrein aanwezig met uiteenlopende beplanting en grote bomen.

4.1 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- droog grasland, waaronder een sportveld,
- stroken licht verruigd grasland,
- gebouw (gymzaal) met spouwmuur en open stootvoegen,
- gebouw (kapel) met een ruime, stille zolder,
- watertoren, mogelijk met waterreservoir,
- vochtige kelders,
- oude, diepe waterput,
- ruwe gemetselde muur van vuursteen,
- dunne bomen, waaronder robinia (*Robinia pseudoacacia*) berk (*Betula spec.*), en beuk (*Fagus sylvatica*) (diameter borsthoogte < 25 cm) zonder holtes,
- dikke bomen, waaronder platan (*Platanus hispanica*) en esdoorn (*Acer pseudoplatanus*) (diameter borsthoogte > 25 cm), zonder holtes,
- dikke bomen, waaronder tamme kastanje (*Castanea sativa*) (diameter borsthoogte > 25 cm), met holtes,
- lage, opgaande begroeiing, bestaande uit onder andere sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*), hulst (*Ilex aquifolium*) en hazelaar (*Corylus avellana*).

4.2 Afstand tot beschermde gebieden

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is 'Sint Pietersberg en Jekerdal'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer een km van het plangebied.

Het plangebied ligt eveneens op een km afstand van het NNN (of Ecologische Hoofdstructuur).

Het Beschermde Natuurmonument 'Hoge Fronten' ligt op een afstand van ongeveer een km van het plangebied.

5. Resultaten beschermde soorten

Op grond van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen. Omdat onderhavige activiteit in de categorie ruimtelijke ontwikkeling valt wordt in dit hoofdstuk een beoordeling gemaakt van soorten uit Tabel 2 (zwaar beschermd) en Tabel 3 (strikt beschermd) van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit Tabel 1 (licht beschermd) geldt een algehele vrijstelling, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht.

5.1 Vaatplanten

In een oude waterput werden exemplaren van tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) en van gele helmbloem (*Pseudofumaria lutea*) aangetroffen. Op een muur van vuursteenklompen werden twee exemplaren van steenbreekvaren (*Asplenium trichomanes*) gevonden. In het parkachtige deel aan de zuidzijde van het plangebied zijn meer beschermde planten te verwachten zoals brede orchis (*Dactylorhiza majalis*) en grote keverorchis (*Neottia ovata*). .

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Muizen (ware muizen, woel-, slaap- en spitsmuizen)

De verspreidingsgebieden van grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*), eikelmuis (*Eliomys quercinus*) en hazelmuis (*Muscardinus avellanarius*) liggen ten oosten van de Maas. Het verspreidingsgebied van de veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) beperkt zich tot Twente en Zeeuws-Vlaanderen. Ook de verspreiding van de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) ligt ver buiten het plangebied en is beperkt tot de lage, natte delen van Nederland. De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren met een rijke oevervegetatie. In het plangebied of in de directe omgeving ervan is geen water aanwezig. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen beschermde muizensoorten voorkomen.

5.2.2 Overige knaagdieren

In het plangebied werden sporen gevonden van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) in de vorm van afgeknaagde sparrenkegels. Een bewoner meldde ook een eekhoorn gezien te hebben binnen het plangebied.

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de hamster (*Cricetus cricetus*) en voor de bever (*Castor fiber*). De hamster leeft in akkerbouwgebieden, de bever is aan water gebonden.

Aanwezigheid van beide soorten binnen het plangebied is derhalve redelijkerwijs uitgesloten.

5.2.3 Roofdieren

In de kapel werden geen sporen van zwaar of strikt beschermde marterachtigen aangetroffen. Het is dan ook uitgesloten dat het gebouw dient als verblijfplaats voor steenmarter (*Martes foina*) of boommarter (*Martes martes*).

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de otter (*Lutra lutra*). De otter is gebonden aan water, en omdat water binnen het plangebied ontbreekt is aanwezigheid van deze soort redelijkerwijs uitgesloten.

In het plangebied werd een hol aangetroffen dan vermoedelijk afkomstig is van das (*Meles meles*). Het betreft een enkelvoudig hol, een zogenaamde vluchtpijp. Dit is geen essentieel onderdeel van het leefgebied van das.

5.2.4 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Het kan gaan om essentieel foerageergebied. Het terrein is ook geschikt voor vliegroutes van vleermuizen. Het gebouw van de gymzaal heeft een spouwmuur en open stootvoegen, zodat verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen mogelijk aanwezig zijn. Ook is in het gebouw een vochtige kelder aanwezig, welke op het oog geschikt is als winterverblijfplaats voor verschillende soorten vleermuizen. In het gebouw is een watertoren aanwezig, welke tijdens de quickscan niet geïnspecteerd kon worden. Indien in deze toren een waterreservoir zonder water aanwezig is kan deze ruimte geschikt zijn als winterverblijfplaats voor vleermuizen. Voorts is op het terrein een oude, tientallen meters diepe waterput aanwezig. Ook deze is op het oog geschikt als winterverblijfplaats voor vleermuizen. Bij een grote tamme kastanje zijn holten en losse schors aanwezig welke op het oog geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Op de zolder van de kapel werden geen vleermuizen of sporen daarvan aangetroffen. In de overige delen van het gebouw zijn geen zolderruimten aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen.

In het plangebied kunnen derhalve de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), grijze grootoorvleermuis (*Plecotus austriacus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*) en baardvleermuis (*Myotis mystacinus*).

In Tabel 1 is weergegeven welke functies van bovengenoemde soorten mogelijk voorkomen.

Tabel 1. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X
ruige dwergvleermuis	X		X	X		X
rosse vleermuis	X		X			
laatvlieger	X					X
gewone grootoorvleermuis	X		X	X	X	X
grijze grootoorvleermuis				X	X	X
franjestaart	X			X	X	X
watervleermuis				X		
ingekorven vleermuis					X	X
baardvleermuis	X			X	X	X

5.3 Vogels

Vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen (categorie 1-4) zijn mogelijk binnen het plangebied aanwezig. Te verwachten jaarrond beschermde nesten kunnen van vogelsoorten zijn die in bomen broeden, zoals sperwer (*Accipiter nisus*) en ransuil (*Asio otus*). De dakconstructies zijn niet geschikt om ruimte te bieden aan broedende huismus (*Passer domesticus*) of gierzwaluw (*Apus apus*).

Van de vogels uit categorie 5 kunnen worden verwacht: ekster (*Pica pica*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*).

Hiernaast kunnen zangvogels die in tuinen en stedelijk gebied broeden, zoals merel (*Turdus merula*), heggemus (*Prunella modularis*) en winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) en overige vogels die broeden in gebouwen, zoals kauw (*Coloeus monedula*), binnen het plangebied aanwezig zijn.

5.4 Vissen

In het plangebied is geen water aanwezig. Het plangebied is dan ook niet geschikt voor de voortplanting van vissen.

5.5 Amfibieën en reptielen

In het plangebied is geen water aanwezig. Het plangebied is dan ook niet geschikt voor de voortplanting van amfibieën. Ook in de directe omgeving is geen geschikt voortplantingswater voor zwaarder of strikt beschermde amfibieën aanwezig. De aanwezigheid van overwinterende zwaarder

of strikt beschermde amfibieën kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis (*Lacerta muralis*) en ringslang (*Natrix natrix*). Het parkachtige terrein aan de zuidzijde van het plangebied is geschikt als leefgebied voor levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en hazelworm (*Anguis fragilis*).

5.6 Libellen en dagvlinders

In het plangebied komen geen voedselarme wateren voor die geschikt zijn als leefgebied voor libellen. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor verschillende soorten dagvlinders door het ontbreken van schrale graslanden, vochtige bossen e.d. Het voorkomen van zwaar of strikt beschermde libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Overige ongewervelden

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) in het plangebied kan het voorkomen van zwaar of strikt beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

6. Ingreep

Adhara BV is voornemens om in het plangebied Bonnefantencollege Maastricht de gebouwen te herinrichten. Hiervoor is een gedeeltelijke verandering van het bestemmingsplan nodig. De huidige bestemming is 'Maatschappelijke doeleinden'. Dit moet worden veranderd in 'Wonen', eventueel nader te specificeren als 'Studentenhuisvesting'. Ingrepen die daartoe in het plangebied plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- het aanpassen van de inrichting van de gebouwen;
- het aanpassen van kleine delen van gevels.

Aan de rest van het terrein vinden geen wezenlijke veranderingen plaats. Als gevolg van het veranderen van de bestemming en het veranderde gebruik is te verwachten dat het terrein door grotere aantallen mensen bezocht zal worden dan nu het geval is.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waar een ingreep onder kan vallen, welke zijn opgenomen in het vrijstellingsbesluit (artikel 2, lid 3 van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten). Onderhavige ingreep valt onder de volgende belangen:

- e. dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten,
- f. het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren,
- i. bestendig gebruik,
- j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Door de veranderde bestemming en het veranderde gebruik zullen de gebouwen (een rijksmonument) duurzaam behouden blijven. Ook zal hierdoor dit stadsdeel van Maastricht een economische impuls krijgen.

7.Toetsing aan wet- en regelgeving

Op grond van de resultaten van het veldbezoek, het literatuuronderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit deze toetsing volgt welke negatieve effecten verwacht kunnen worden en welke soorten daarbij betrokken zijn. Ook geeft de toetsing aan of aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is vereist.

Voorts is onderzocht of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat hiervoor nog aanvullend onderzoek nodig is.

7.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied komt steenbreekvaren voor op een gemetselde muur van vuursteen. Ook komen tongvaren en gele helmblom voor in een oude waterput. Het parkachtige deel van het plangebied aan de zuidzijde is geschikt als groeiplaats voor nog een aantal beschermde plantensoorten. Indien als gevolg van de bestemmingsplanwijziging en het veranderde gebruik van het terrein de oude waterput, de vuurstenen muur en het parkachtige deel ongemoeid worden gelaten wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.

7.2 Zoogdieren

7.2.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen) en roofdieren

Uit de resultaten blijkt dat het plangebied geen essentiële functies vervult voor zwaar of strikt beschermde soorten uit deze soortgroepen. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep houdt voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet in.

7.2.2 Overige knaagdieren

De eekhoorn komt voor binnen het plangebied. De ingreep zal echter geen negatieve invloed hebben op het leefgebied en de omstandigheden voor deze soort, zodat ten aanzien van deze soort de Flora- en faunawet niet wordt overtreden.

Voor overige soorten knaagdieren vormt het plangebied geen geschikt leefgebied zodat een negatieve invloed als gevolg van de ingreep redelijkerwijs uitgesloten is.

7.2.3 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat verschillende soorten vleermuizen binnen het plangebied kunnen voorkomen. In Tabel 2 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinatie van soorten en functies binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn. Met name de aanwezige kelderruimten en een mogelijk aanwezig waterreservoir in de watertoren kunnen als winterverblijfplaats gebruikt worden. Ook kunnen de muren van de gymzaal als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats gebruikt worden. Het in gebruik nemen van de kelderruimten en het aanbrengen van veranderingen aan de watertoren kunnen leiden tot het ongeschikt worden van deze ruimten als winterverblijfplaats. Veranderingen aan de muren van de gymzaal (inclusief het

aanbrengen van isolatiemateriaal in de spouw) kunnen leiden tot het verloren gaan van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

Tabel 2. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	vliegroute	foeragegebied
gewone dwergvleermuis						
ruige dwergvleermuis						
rosse vleermuis						
laatvlieger						
gewone grootoorvleermuis						
grijze grootoorvleermuis						
watervleermuis						
ingekorven vleermuis						
franjestart						
baardvleermuis						
	Geen negatief effect te verwachten					
	Negatief effect niet uitgesloten					

7.3 Vogels

Binnen het plangebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig. Dit betreffen met name nesten van soorten die in bomen broeden. Aangezien hier geen veranderingen zullen plaatsvinden is een negatief effect redelijkerwijs uitgesloten.

Voor te verwachten soorten uit categorie 5 zijn in de directe nabijheid van het plangebied voldoende alternatieven voor handen, zodat, indien door de ingreep nesten van deze soorten verdwijnen, dit niet leidt tot overtreding van de Flora- en faunawet (mits aan volgende voorwaarde wordt voldaan).

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van algemene vogelsoorten uit met name het stedelijke gebied. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

7.4 Reptielen

In het plangebied komen mogelijk hazelworm en levendbarende hagedis voor, met name in het parkachtige deel aan de zuidzijde. Hier zijn geen veranderingen gepland zodat overtreding van de Flora- en faunawet als gevolg van de ingreep niet te verwachten is/aan de orde is.

7.5 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, amfibieën, vlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

7.6 Gebiedsbescherming

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is 'Sint Pietersberg en Jekerdal'. Dit gebied ligt op een afstand van een km van het plangebied. Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied als gevolg van de aanwezigheid van stedelijk gebied zijn negatieve effecten door geluidsverstoring of visuele verstoring als gevolg van de ingreep op dit Natura 2000-gebied uitgesloten. De ingreep draagt niet bij aan verreikende effecten, zoals stikstofdepositie of verdroging.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen Beschermde Natuurmonumenten aanwezig. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn voor dit project dan ook niet nodig.

De ingreep vindt niet plaats binnen het NNN. Hierdoor is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur niet van toepassing.

8. Conclusies

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op:

- vleermuizen;
- vogels.

Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Op grond van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden.

8.1 Vleermuizen

Enkele gebouwbewonende soorten vleermuizen hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in het gebouw. Daarom is het noodzakelijk aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze vleermuissoorten in het plangebied te verrichten. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur.

Bij gebruikmaking van dit protocol wordt een eventuele ontheffingsaanvraag zonder aanvullende informatie vrijwel zeker in behandeling genomen. Tevens geeft het Vleermuisprotocol invulling aan de onderzoeksinspanning voortkomend uit de Flora- en faunawet. Aanvullend vleermuisonderzoek houdt in dat er drie bezoeken in periode 15 mei t/m 15 juli (twee direct na zonsondergang en een direct voor zonsopkomst) en twee bezoeken in periode 15 augustus t/m 1 oktober (ruim na zonsondergang en ruim voor zonsopkomst) aan het plangebied gebracht dienen te worden. Deze bezoeken moeten met behulp van een *heterodyne* batdetector met *time expansion* uitgevoerd worden.

8.2 Vogels

Voor de mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden moet de locatie in het plangebied waar werkzaamheden uitgevoerd worden daaraan voorafgaand door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het dan aan te raden snoeiafval en vegetatie binnen en direct rond het werkterrein (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen op deze locatie te beperken.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

8.3 Samenvatting

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt verhinderd, mits tijdig aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd naar vleermuizen en rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels. Afhankelijk van de resultaten van dit aanvullende onderzoek kan een aanvraag van een ontheffing en het opstellen en uitvoeren van een mitigatieplan noodzakelijk zijn.

Eventuele significant negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn in dit geval niet aan de orde.

De conclusies in deze rapportage hebben een geldigheid van drie jaar.

9. Bronnen

9.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (06-04-2014)].

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.

9.2 Websites

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol

www.quickscanhulp.nl

www.telmee.nl

www.vlindernet.nl

www.zoogdierverseniging.nl

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Figuur 2. De oostzijde van het Bonnefantencollege.

Figuur 3. Een deel van de zuidzijde van het Bonnefantencollege.

Figuur 4. Oude waterput aan de zuidzijde van het Bonnefantencollege.

Figuur 5. In deze waterput groeien onder andere gele helmbloem en tongvaren.

Figuur 6. Knaagspoor van eekhoorn.

Figuur 7. Steenbreekvaren op gemetselde muur van vuursteen.

Figuur 8. Vluchtpijp van das.

Figuur 9. Het parkachtige deel aan de zuidzijde van het plangebied.

Bijlage 2. Resultaten quickscanhulp

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Vliegend hert	Insecten - Kevers	tabel II	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	0 - 1 km
Blaasvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Muurbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Stengelomvattend havikskruid	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Zwartsteel	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Europese meerval	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Rugstreepad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
bruin dikkopje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
dwergblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
klaverblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Muurhagedis	Reptielen	tabel III	0 - 1 km

Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Oehoe	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Bosorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km

Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Herfsttijloos	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Soldaatje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
groot geaderd witje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
iepenpage	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
veldparelmoervlinder	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Sierlijke witsnuitlibel	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Elrits	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Gestippelde alver	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Eikelmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Hamster	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Bijlage 3. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV (nu: EZ) heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nestplaatsen van de categorie 1 – 4 soorten:

- boomvalk (*Falco subbuteo*)
- buizerd (*Buteo buteo*)
- gierzwaluw (*Apus apus*)
- grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- havik (*Accipiter gentilis*)
- huismus (*Passer domesticus*)
- kerkuil (*Tyto alba*)
- oehoe (*Bubo bubo*)
- ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- ransuil (*Asio otus*)
- roek (*Corvus frugilegus*)
- slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- sperwer (*Accipiter nisus*)
- steenuil (*Athene noctua*)
- wespandief (*Pernis apivorus*)
- zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het ministerie van EZ.